

Från Snygg Pryn till Cirkulär Ikon: Så navigerar svenska hårdvarubolag EU:s nya krav

Stockholm är internationellt känt för sin starka startup-scen och sina designmedvetna teknikbolag. Men nu räcker det inte längre att en produkt är snygg och funktionell – den måste vara cirkulär "by design". EU:s Green Deal har växlat upp tempot, och för svenska bolag som utvecklar hushållsnära elektronik (allt från noppborttagare till smarta djur-trackers) väntar en ny verklighet.

Här är de tre viktigaste områdena du som hårdvaruentreprenör måste ha koll på.

1. Design för utbytbart: Adjö till limmet

Svensk design har länge handlat om minimalism och sömlösa konstruktioner. Detta har ofta inneburit inbyggda, limmade batterier för att spara plats och skapa en exklusiv känsla. Den eran är nu över.

De nya reglerna i korthet:

- **Kravet:** Alla bärbara batterier (under 5 kg) i konsumentprodukter ska kunna avlägsnas och bytas ut av slutanvändaren.
- **Verktyg:** Utbytet ska kunna ske med "vanliga, kommersiellt tillgängliga verktyg". Inga specialskrivar eller limmade chassin som kräver värmepistol för att öppnas.
- **Utmaningen:** För bolag som bygger vattentäta produkter (IP-klassning) innebär detta en rejäl ingenjörsutmaning. Hur skapar man en servicevänlig batterilucka som fortfarande håller tätt mot fukt och damm?

2. Etiketter: Att informera

Produkten ska inte bara fungera, den ska informera. Kraven på märkning har blivit betydligt mer detaljerade för att underlätta återvinning.

Den obligatoriska märkningen

Både produkten och batteriet ska bära symbolen för **överkorsad soptunna**. De ska även båda två CE märkas för att tydligt visa att man följer alla relevanta EU lagar och direktiv. Produkten ska dessutom ha tydlig modellbeteckning, serienummer samt tillverkarens namn och adress. För batteriet ska även kapacitet finnas läsbart på etiketten.

QR-koden: Batteriets digitala ID

Från 2027 ska bärbara batterier ha en QR-kod. För hushållsprodukter fungerar den som en förenklad version av det digitala produktpasset och ska ge tillgång till:

- **Teknisk data:** Kapacitet, kemi, tillverkningsdatum och geografisk plats för fabriken.
- **Säkerhet:** Information om farliga ämnen och instruktioner för brandsläckning.
- **Hållbarhet:** En deklARATION om överensstämmelse (DoC) och information om återvinning.

Tips: Om produkten är för liten för att rymma all information får delar av märkningen flyttas till manualen, men QR-koden och soptunnan är i regel prioriterade på själva hårdvaran.

3. Producentansvar: Vem städar upp?

EU vill säkra tillgången till kritiska råmaterial (som litium och kobolt). Därför har producentansvaret blivit en tung administrativ post. Om du sätter en produkt på den europeiska marknaden ansvarar du för tre strömmar: **Elektronik (WEEE)**, **Batterier (Batteriförordningen)** och **Förpackningar (PPWR)**.

I Sverige har du två vägar att gå:

1. **Gör det själv:** Registrera dig hos Naturvårdsverket, ansök om att sköta insamlingen själv och betala en deposition som täcker kostnader vid en eventuell konkurs.
2. **Anslut dig till en organisation (Rekommenderas):** De flesta svenska bolag väljer att gå med i producentorganisationer som **EI-kretsen** (för elektronik) eller **Batterikretsen**. Mot en avgift tar de över det praktiska och juridiska ansvaret för att dina uttjänta produkter tas om hand på rätt sätt. Du behöver fortfarande registrera dig som producent hos Naturvårdsverket.

Efter registrering och godkännande hos Naturvårdsverket är du redo för rapporteringen. Hur ofta man behöver rapportera beror på produkt och volym.

Sammanfattning

Att uppfylla dessa krav handlar inte bara om att undvika böter – det handlar om framtida konkurrenskraft. De bolag som tidigt integrerar reparation och transparens i sin designprocess kommer inte bara ha lättare att passera tullen, de kommer också vinna förtroendet hos en alltmer miljömedveten kundbas.

Är din nästa produktlinje redo för 2027?